

This decorative horizontal border consists of a repeating pattern of stylized, symmetrical motifs. Each motif is composed of intricate, swirling lines forming a central circular or floral shape, surrounded by more complex, petal-like or leaf-like elements. The motifs are arranged in a continuous, staggered sequence across the width of the border.

ՕՐԱԳԻՐ ԶՄԵՒՈՆԻԱՑ

ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՑՐԱԿԱՆ

ԶՄԻՒԹԵԱ · 8 Յաւնիսի :

Բորթուկալի տէբութեան մէջ պատահած ա
պստամբական դէպքերը և Ալլատօնչա զօրապէ-
տին յաղթութիւնը՝ թէպէ տև քաղսբական ծանր
դէպքեր են, 'ի վերայ այսր ամենայնի Եւրոպայի
կառավարութեանց ուշադրութիւնը տռաւելա-
պէս Վաղղիոյ հասարակակալութեան վրայ դար-
ձած է . որուն նոր Վահերեցին ընտրութիւնը
1852 մայիսի 4ին 'ի գործ պիտի գրուի :

Քանի որ այս ժամանակը կրմօտիկնայ, հասարակութեան անհանդարութիւնը ևս առաւել կրշտնոյ. քանզի կրմախցուի թէ կրնայ այնպիսի վոանգաւոր դէպքեր պատահիլ, որոնք Դաղղիոյ մէջ մեծ խոռվաթիւն մը հանելէն ՚ի զատ, մեր ձակայ աէրութեանց վրայ ալ գէ շաղդեցու թիւկ մը պատճառեն: Եւ ահա այս պատճառաւ, կըսուի թէ, Եւրոպայի մեծ տէրութիւները միտքունին Դաղղիոյ սահմանագլուխները բաւական զօրք գումարել, որպէսզի ամէն վոանգաւոր դիպուածոց առջել առնելու պատրաստ գտնուին:

Պաղպիոյ մէջ առայժմ գլխաւոր կուսակցութիւնները կըսպատաստուին աշխատելու ամենայն զօրութեամբ , որպէսզի իւրաքանչիւրը կարող ըլլայ իւր պահանջմունքը յառաջ տանելու :

Հասարակապետականք կաջևատին որ Հասարակապետութիւնը հաստատուն մնայ և Այս մասնադրութեան կանանց համեմատ նոր գահերեց մը ընտրութիւնը Պահապարդեան կուսակցութիւնը ընդհակառակն կրծանայ որ Լուի Ա, աբովէոն Պոնարբարդին գահերեց ցական իշխանութիւնը նոր օրէնքով մը երկրպանայ մինչև տասը տարի, յուսալով՝ որ այս կերպիւ ժամանակէ մը ետեւ կրնայ

新編金匱要略

ՀԱՅՈՒԵՐՎԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

Նիմ բարձրաբերձ մայրիք թառ ուստք անտառիս,
Այս ևս հնչեն յօդս ՚ի յեթեր գայլայլիկ .
Արտապատար ուրախութեան ոչ ևս յիս՝
Դայզն նշալք տածեն խայրիս ՚ի գողտրիկ :
Հնչեաց թառ ուտ զերգ հրճուանաց սիրախառն ,
Հնչեաց կաղնիդ իմ հինաւուրց զուարթուն ,
Պարք սժամբացս իմ համերամց դուք անիսառն՝
Ի սիզաւէտ օ՞ն խայրացէք վայրս անհուն :
Օ՞ն առեալ հիւրքդ անտառ ային քաղցրանուագը
Զառաւուիս , ընդ սուրբ նշալը արեգին ,
Պաշտեցէք դուք դիմագրաւ զնուագ ,
Յւլս և ՚ի մաւսս իմ լուսակիզն սպառակին :
Դիերձ հովուուհի զի՞ անձիայրեաց զի՞ է զի՞
Զեւ անձն ՚ի լուսակիզն սպառակին :

Հայոց լեռ ողջ յիշ նուագ կոչ և մժրմերակ .
Եւաղ, ոչ և ս լցո կենաստեր ծագեսցի .
Ի մեզ յանտառս . մինչ կամք այսպէս նշաւակ .
Օ՞ն անդր փարգաստ անուշարտըն, բամակ
Ո՞չ մեզ բնաւ տացի ՚ի յումզ փրփրադէզ,
Եւ ոչ բնաւ երգոց հնչմանք անուշակ .
Օուրախտանն տան արձագանդ պրոից հեղ .
Ի զուր ուրեմն հիգացելցու վըտահար՝
Հրաւէր հովլոյդ գողլորիկ նուադաց առնել հաւ .
Յակաստանի յարագուարձ անվթար .
Մինչ ձեռն անդութ ՚ի մեզ մմսիլ ժտեցաւ .
Չեռն մեզ երկինք ոչ կարկառ եաց փրկանակ ,
Փակեցաւ գութ նորա սղջն անվկանդ .
Երկիր զմեզ եհար կշիռ գմկամակ ,
Սաղլոթաթափ արար զվայրս արգաւանուք .
Բայլս անմեղաց գուարթ թունոց խիտ առ խիտ
Յանտառախիտ աստ ՚ի ծոցէս սաստկապէս ,
Թափիեաց փայտատ . ոչ ևս կացցես անվթիթ .

կայսերութիւնը վերանորոգութիւնը թագավառաշեմ կանք, որ իրանց մէջ ալ երկու ճիւղի բաժնուած են, թէպէտե գէմ չեն զներ առայժմ այս առաջարկութեանը. բայց ոչ թէ կայսերութիւնը հաստատելու նպատակաւ, այլ կուզեն այս օրինակ տկար վիճակի մը մէջ պահել գհասարակապետութիւնը, մինչեւ որ բարենշան առիթ մը պատահի թագաւորութիւնը վերստին հաստատելու, բանդի չեն յուսար որ հիմա կարող ըլլան իրենց դիտաւորութիւնը ՚ի դորձ զնել:

Գլխաւոր կուսակցութիւնները իրարու հակառակ այսպիսի գրացմունքներով լցուած՝ Աահանաղ բութեան վերաբննութեանը ձեռք պիտի զարնեն, և երկրացութիւն չկայ թէ այս խնդիրը սաստիկ վիճաբանութեանց և բանակուռութեց պատճառ պիտի ըլլոյ ազգային երեսինաց ժողովն մէջ քանզի կերն ի թէ վերաբննութեան պիտի յուզուի նաև Վազգիս կառավարութեան ձեռ սյն խնդիրը այսինքն թէ արդեօք հասարակապետական կառավարութիւր հաստատուն պահել արժան է թէ միապետութիւնը նարոգել

պաշտել արժան է թէ միազգն տու թրւով սորոցն և
վերստին : Այս խնդիրը, եթէ յառաջդրու ելաւ
ըլլայ , անտարակոյս խիստ վտանգաւոր հետեւու-
թիւններ սփառի ունենայ . բանդի արդէն ուամ-
կապետական երեսփոխաններէն մէ կը հրապարա-
կաւ զրուցած է ազգային խորհրդանոցին մէջ թէ՝
եթէ խորհրդանոցը ղըկել ու զէ գտաղըլվուրդը իւր
իրաւունքէն , զար 1848 փետրվար ամսոյն մէջ իւր
արեամբը ստացաւ , յայնժամ ժողովուրդը կը
պարտաւորի փողցները ելլել և իւր ձեռօքը
պաշտպաննել իւր իրաւունքը :

Այս ըսածներնէս յայտնի կըտեսնուի թէ քա-
ղաքական գործերը խիստ վտանգաւոր վլաճակի

Նոցին երգոց և դայլայլիաց յասպարեւ :
Ոչ հաստաբեռոտ ամբարձուղէշք ի կաղնեաց
Չեն մայախիտ հովիտք ողջյն բարեբաստ .
Երգոց փոխան լուռ սոսափիւն սաղորթեաց՝
Հնցին ի լուր թէ հանապազ կացցես աստ .
Տեղի ետուն երամք թունցոս օդապար՝
Օ՛ն ի զննին թերեւ գտցես զնոցին հետ .
Կարդամ այն և յիբաւի վայրապար ,
Չիք և ոչ խի վատուբատիկ նոցին ձետ .
Երգ սրտաշըթ ինձ երգեցիկ սիրասուն
Բա յն արդ եօք տռցես դադար ինձ երգել ,
Վլ հէգ սոխակ մու զթիրմին զայս ողջյն ,
Վշ լինիցիմ քեզմուացօն զոր մնու ցի անարգել .
Չեմ երանիկ , ոչ ոչ գարասութս մուսայից .
Վնացե յառայ վայրս ողջյն խիտ և հօծ
Լուք անտէր . լռա եոցեն երգը աշխուժից ,
Վհա և մեք անտառս համսկ գամք ՚ի բոց .
Լրա եոցեն երգը ոյց առընթեր չեն այն
Չեն կամենայց ճարտար մասունք հաւասար .
Վահ սրտագին ինձ միսիթար լիցի ո ,
Լւ սիրալիր ընդ օդու բնաւ ո սատար .
Չիք , չիք ուրիք , զիսրդ այժմէն յիս խաղան
Աըրաթուիչ և լայնալիճ աղեղունք ,
Կաղաղք եղաք բանասարից մեք դաժան ,
Հեգ և զուառք կոց յուր մնացուք և նկունք .
Հնչէ բովիիւն լորից դմիսեմ քաջամուր ,
Խաւ ՚ի խաւոյթ հաստահարուստ բունք համայն
Վարսուռ ունին , չեն ՚ի կայի անձնապուր .
Դոգցես ուռի հողմոյն ՚ի թափ յանդիման .
Զայս սէգ անտառ առ հօվլու ուհի գիսապանձ
Կրկնեաց . անդրէն եկաց ըրիկ վշուհար .
Չիք ՚ի կենցազս ուր յարամի ո չէանց ,
Դու գերանդի գժպիհ Օրեցյն վատաբար .
Վ . որ անդուլ տագնապ դմեհայ զիրասուն ,
Պաշարեցին ըզհովսուուհին միայնակ .

մէջ է առայժմ ՚ի Վաղղիա, և անոր համար ան-
հանդարտութիւր շրուենակ կըտիրէ ժողովրդ եան
ամէն դասուց մէջ:

Ու այսին է թիւն օքը, որ Քրիստոսի տեառն մերս
սուրբ Համբարձման տօնախմբութիւնն էր, Կոս-
տանդնուազոյսց սուրբ Փրկչի ազգային հիւանդա-
նոցին մէջ մեծապահծառ հոգեսոր հանդէս մը
կատարուեր է : Ամենասպատիւ սրբազնն Յակոբ
Պատրիարքը սուրբ տնմահ պատարագ մատուցեր
է յիշեալ բարեկարգ հիւանդանոցին եկեղեցին,
որ լեցուն էր բազմոթիւ ուխտաւորներով : Այս
հոգեսոր պաշտօնին ներկայ է եղեր նաև պեղճա-
պատիւ մեծահամբաւ ՈՒկրտիչ Ամիրան Շեղայիր
լեան, որ ընկերութեամբ իւր ազնուուհի գեր-
դաստանին և ուրիշ յարգոյ անձանց այցելու-
թեան գացեր է յատուկ շոգ հնաւատիլ մը :

Առաջին պատարագը լըմինալին ե տես՝ վես մափայլ
Վմբրան քիչ մը հանգստացերէ՛ ՚ի հիւրանոցը ,
ուր կըդ տնուէին հետեւալ մեծապատիւ սնձին-
ըը , Եշանեան Պօղոս աղան , Խորասանձեան Պետ-
րոս աղան , Ախաքեան Նիկողոս աղան , Ախոսք-
եան Վարդերես աղան , Կուճիկեան Յակոբ աղան
Հովուեան Նիկողոս և Յարութիւն աղջյը և ու-
րիշները : Կէս ժամէն ե տես՝ առաստագութ Վմբ-
րան բարեհաճէր է՝ այս ընդարձակ հիւանդանո-
ցին ամէն տեղուանքը պալստիլ , և մեծապէս ու ու-
րախացէր է անոր բարեկարգ և յառաջադէմ մի
ժակիր տեսնելով . հետեւ աբար իւր կատարեալ գո-
հունակութիւնը յայտներ է բարեշան հոգաբար-
ձու աղջյից՝ մեծ գումար դրամոց շնորհելով՝ ՚ի
նախարար առ առաջին ապահովական հաստատուե-

Օ՞ն ձեպեաց մահ և ինձ հասո՛, զմբքըն քուն
Քից զաստիս, մի խնայեր, հաս արագ :
Ինձ եղին լսոյս բանզի եհաս մահուն բօթ՝
Եւ բաժանեաց զանձկալին իմ ՚ի ծոցէս .
Օնոյն շաւիլ և ինձ յորդ ել չէ յամօթ .
Հար դու ուժգին, մի խնայեր դահճաց պէս .
Որ զարտից փակեալ զդութ և զաշկունն
Բաւնան զձեռ և ՚ի յերկիր անողորմ,
Ի մի հարուած թափեն ընդ փոյթ կառափունա
Եւ ոչ բնաւ փղձկին ՚ի գութ և յողորմ .
Մահահրաւէր հարաւ ոլոք շնչտակի
Ի սիրոս ուժգին, անշուշո այս կոծ և աշխար՝
Դոյզն է կորի իմ սիրելոյն լծակցի . .
Ի ջայլ հատայց որչափ յիս շւնչ ընդ երկար .
Օքեզ անտառ զքեզ իմոց ողբերգու
Կոցեմ վշտաց, բաքէ չիք վայր ՚ի յերկիր
Ուր ոչ չունեցն եհար Աղորոպ ՚ի ժամու .
Եւ կենախուղ ցանդ իւր մկրատ անխտիր .
Ինձ ձիւնափայլ խաշանց բառաց
Եւ Ճարպալից անմեղ անդեայս՝ յիշտակ
Ծեն ՚ի յուշ զիմ լծակցին . և հառաց
Քաղին յինէն շտո լալօնիցըտ վտակ .
Դուցէ բնաւք յիմպլիծեսցին ՚ի յուշոց
Բայց ոչ երքէք անձկալին իմ լծակից .
Որ բան զբնաւս էր ինձ պիտոյ և արգոյ :
Ոհ տնարար և երդաշէն չիք ինձ կից :
Ոչ սիրալի երգոց նուազը.ք համբուն
Ոչ հարկանին շտո անձկութեան ապիկար ,
Խորին զիսց, ոչ վայր այն հողմասուն
Ոփոփարալ լքեալ սրտի չէ նեկտար :

Ակնրտաբ Աշտիք Պ. Նիմիտացի ,
Արեգիւր Արտաբել Ախոսի աշխյ Տապեան ,
Աշակերտ Աւարզական վարժարանի :

Հիւանդանոցին մէջ եղած գպրոցին աշակերտ
ները, որոց թիւը երկու հարիւրէն աւելի է այժմ,
հարցաքննուեր են յիշեալ օրը ՚ի ներկայութեան
բազմաթիւ հանդիսականաց, նախ հայկաբանու-
թեան վրայօք, և յետոյ քրիստոնէական վարդա-
պետութեան, թուաբանութեան, աշխարհա-
գրութեան և տաճկերէն ու գաղղարէն լեզուաց
վրայօք : Եյս քննութե մէջ ազգին որք և խեղճ
աղայոց ուսումնական և բարոյական յառաջարի-
յան աշխարհագործութեան մասին աշխարհագործութեան

մութիւնը յայտնի տեսնուածելով, բոլոր հանդիսականները մեծապէս միմիջմարտեր և ուրախացեր են : Հարցաքննութեան սրահին մէջ մեծ սեղանատախտակի մը զրայ դրուած են եղեր ՚ի ցոյց ամենեցուն, աշակերտաց ուրուագրութեն, և գեղեցկադրութեան փորձերը և շարադրութիւնները, նմանապէս Աղքատասէր Ընկերութեան արդեամբ գնայ առնուած սկզբնական դիրքերը :

Սուրբ Փրկչի հիւանդանոցին մէջ, բաց ՚ի մամի
գործատաւնէն որ շատ ժամանակէ ՚ի վեր հիմնա-
գրեալէ և այժմ իմաստ բարեկարգութեամբ կը-
յառաջանագիմէ, հոտուատեցան նաև քանի մը ա-
միսէ ՚ի վեր կօշխակարութեան և դերձակութե-
արհեստարաններ, որք և աղքատ տղոց համար :
Այս օրինակ մորդամիրական կարգադրութիւն
մը, ուսմից շատ օգուտներ կրնայ ծագիլ ազգին
խղճալեաց համար, անտարակայս մեծ պատիւ-
կընէ հիւանդանոցին բարձրագոյն կառավարչացը
և անոնց գովելի խոհեմութեանը և հեռատե-
սութեանը տպացցյա մըն է :

Վըբունի վասոգապետ վեմսփայլ Տատեօնն
Պօղոս Ամիրան, որ ազդասիրական բարեկարած ոգ-
ութեալ շատոնցմէ ՚ի վեր սուրբ Գրիշ հիւանդանու-
ցին վերատեսոցւթիւնը (միւթե վելլիութիւն) կը-
վարէ, չկրցեր է անձամբ ներկայ գանութել այս
հանդիսին մէջ. բանզի նոյն օրը տէրութե՛. ծանր
գործքով զեազեւալէր ՚ի վասոգարանն . ՚ի վերայ-
այսր ամենայնի իւր մարդ ասիրական սովորութե՛ը
համեմ մատ շատ ու տեղեներ և դրամական պար-
գևներ իրիած է եղեր ՚ի հիւանդանոցն ՚ի մինի-
թարութիւն աղքատաց :

Դպիրի և Կոստանդնուպօլիսոյ յունարկն լացիրները ժամանակէ մը ՚ի վէր մեծ անհանգստութեամբ և ներքին խռովութեամբ մը կը խօսին Քրիստոսի սուրբք Վերեկզմանին խնդրոյն վասյօք . որոց գրածին նայելով՝ Լատինացւոց եկեղեցին փորձ կը փորձէ Յունաց ձեռքէն առնելու . և իւրաց պահանջմանքը Գաղղիոյ գեւապահոց միջոցաւ արձրագոյն Դրան առջեւ գրած է :

Կերկի թէ ստուգիւ այս ծանր գործցն վլայօք
անախօսութիւն եղած ըլլայ օսմանեան կտրա-
լարութեան և Կրտստանդնութպօլսոյ նախորդ գեռ-
պան զջրապետ Օքլիքին մէջ օր Փարիզ վերա-
դառնալուն՝ Հռոմէանդ իրեցաւ, անտարակցու-
ութիւն կաւթիւններ տալու համար Պիոս Խններոր-

ԲԱՐ ՄԵ ԽՈՍՔ ԱՐԴՅՈՒՆ ՎՐԱՅ

(Հարունակոթիւն 1) (1)

բառակուսի պարտէղները բազմաթիւ են
և գրեթէ ամէն թաղ կայ մէյմէկ քառակոսի
րոնք վսեմտեսութիւն մը կուտան բոլորտիքնին
զող մեծակառոց ու հայակապ տներուն։ Ասոնց
էջ ամէնէն փոռաւորը ընձենիս ժառագ պիօնան
ուռածն է, որ ընձենիս ժառագին քոշն է ու երկու
ողմի բարձրակառոց ու վսյելու չշնորհավա
ստ աղւոր տեսնուածք մը ունի։ Դիմացը կրտես
ուի ու ընչափարտէզմըն ալ կէտ լուսնի. ձևով ո
ուն բոլորտիքը նշնապէս կէս բոլորակածն զծի
այ տներ կառուցուած են, առանց զռներուն
ունեն ալ կարգաւ սիւներ շարուած են փառնին
և մէլլիքներով։ Այս կերպ պարտէղներով ալ բա
ական շնորհիւթիւններ կան՝ որոնց որէսէնիս այսինքն
ասալուսին կըսեն։

կան նաեւ ուրիշ կերպ պարտէ զներ ալ որ բաղ-
ն պատառաւ որ կողմէրը սփու ուած են . ասոնք
ւ , որ քիչ են թուավ , կըսկըսր բոլորակածե
արտէ զներ են , շրջապատճին նոյնակէս վասդա-
պատ , ու բոլորտիքնին մեծակառաց ու աղւոր
սերով շըեղացած , ասո՞ց ալ ՚ի՞նը կըսեն ,
սինքի բոլորակէ ։ Աս վերցիշեալ քառակիսնե-

Phi Sota Upsilon 389-390 February

դին այս խնդրոյն վրայօք : Նմանապէս զօրապետ
Օքիթին յաջորդ տըլ ամփակիթ մարքէ զը՝ կրտտան,
ո նուազօխ գալէն յառաջ՝ Հռոմի Քահանայա-
պէտին հետ տեսութիւն ըրաւ : Յունատէն լրա-
գիբները կը հրատարակեն թէ Գաղղիոյ նոր գեո-
պան յիշեալ մարքէ զը տուրք Գերեզմանին խըն-
ուրը վերատին առաջարկեր է Վարձրագոյն Պրա-
նը, բայց կառավարութիւն մասնաւոր ուշադրու-
թիւն մը չէ տուած այս պահանջմանը :

Սօսիւ Խօժէն Պարէ գաղղիայի կրօնաւորը
անցեալները տե տրակի մը հրատարակած է գաղ-
ղիարէն լեզուաւ . որուն մէջ, բաղաբխ յունա-
րէն լրադրաց բաածին նայելով, Յունաց ազգը և
անոր կցերը իբրեւ բարբարոս և մնկեցին նախան-
ձաւոր կրօնի կրնկարագրէ, որոց կատաղաթենը
առջե, կրսէ նոյն հեղինակը, դժբազդ Թրանչիս-
կեան կրօնաւորները իբր անմեղ գաւո ինք կրպար-
տաւորին պարանցնին ծուելու, ևայլն : Յայտնի
է որ այսպիսի գրուածոյ մը դէմ Յօյները լուռ-
են կենար . ուսափ մօտ օրեիս գաղղիարէն լեզ-
ուաւ բնդարձակ պատամիան մը հրատարակած
էն . որուն մէջ կաշխատին սուրբ Գերեզմանին
ուաճարին վրայ ՚իսկըստիւ անոփ ունեցած իրենց
դրաւունքը յառաջ բերելու :

Այս երկու տեսակները տակաւին ձեռքբնիս
հասած ըլլալով՝ չեմք կրնար առայժմ անոնց
լրայօթ երկար տեղեկութիւններ տալու մեր բա-
եսէր ընթերցողացը :

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼԵՏԱ · 2 Յունիսի ·

Ներքին և արտաքին քաղաքականութիւնը միշտ
անդարտութեան մէջ կրգանուի : Կառավարու-
թիւնը մասնաւորապէս զբաղեալ է հասարակաց
աստիճարակութեանը վայոյօք, որ ազգի մը ամէն
հետակ յառաջարկ խնութեանց հիմունքն է . և
ըստ ոյս ուսումնասիրական գովնէն նպատակը յա-
ռաջ տանելու համար՝ մօտ օրերս հանասիրականն
նկերութիւն մը հաստատեց որ բառասուն ան-
ամեներէ բաղկացեալէ . բայց առանց որոշեալ-
ուույ թղթակից անդամներ պիտի ունենաց թէ՛
էրաթեանը մէջ և թէ՛ առաք երկիրները : Ի յո-
ւատուական հաստատութիւնը անտարակայս մէծա-
նեծ օգուտաներ պիտի ընէ գիտութեանց յառա-
պիմութեք համար առանեան տէրութե մէջ :

Վնչալէս Նախընթաց թերթովինս - ծանուցած
ենք, մայիսի 19ին իրիկունը օգոստափառ Առւ-
անը փառաւոր Հացիկերպիթ մը ըբաւ Ֆէրիէ-
տուած արքունի հիւրանոցը՝ ՚ի պատիւ բարձրա-
ատիւ Օլուենպուրկի Մեծ Պքոնի : Այս վեհա-
ռնծ հանդիսին մէջ նախադահ էր բարձրապա-
րիւ Մեծ Եպարքոս Ուկիշու փաշան և սեղանա-
ց Երն նախօրդ մեծ զօրապետ Մէհէմմէտ Ալի

կիսալուսմնները և բոլըտակները, իրենց յառակ անունները ունեին ինչպէս փողոյները, արագ և տամիք անները և այլն : Վանցմէ երևելիներն են . Պայանամթըն քառակուսի, Օքսվքրս քառակուսի, Արքմէնօր քառակուսի, Պլըմզիւրի քառակուսի, Փառգ կիսալուսմն, Պլըրթըն կիսալւ. Մօրթընթըն կիսալւ, Վառթհուսիք կիսալւ, Պինզպիւրի պարակ, և այլն :

Հասարակօրին եկեղեցիներուն շըմագատները
կաթէ վանդակապատներ են՝ մարդու հասաւ-
լ, փոխանակ մեր բարձրաբերձ ու դղեակի
ու պատերուն, որոնց համար՝ եկեղեցւոյ մը
ուղևթեան ծախուց մէկ մասը կըզահեմք մեր քա-
քները, և օրոնք ուրիշ բանի մը չեն ծառայեր՝
ոյց եթէ արդելք ըլլալ եկեղեցեաց շինութի-
րը հեռուանց տեսնելուն, բայց այս պատ-
ուն ալ կայ՝ որ մերսնը գողերէ վախեննուն
նեն ան պատես, ինչ ատեն անբ'ար ընկա-

առ այս պատճը, ինչ առեն առողք բնաւ
ին չունին ասանկ բանէ մը :

Ամէն եկեղեցիներուն քով մէջմէկ բարձրաշէն
և գալիք առաջ կայ, աղլոր բաւդակագործութիւն
ուած քարէ բանուածքներով. ամէն մէկ եկե-
ղեաց արտաքին ձակատին վրայ ալ մէջմէկ խո-
ժանացոյցներ կան, որոնց գիրելը կամ հառ-
ոկան թուանշանները սոկեցօծ են, ու այն առ-

Ճանի մեծութեամբ թէ գիրեը և թէ ասեղ աւ

փաշան, Որիքաթ փաշան, Ահմէտ Թէթհի փաշան, Թուատ էֆէնտին, Թէրիտ էֆէնտին և ուերութեան ուրիշ երեկիլ նախաբարները և օտար տէրութեանց դեսպանները, բոլորն ալի ուենց աստիճանին վերաբերեալ միտիկ բագուստով և պատույ նշաններովը : Այլև ներկայ գոտնութեցան այս արքայական հացիկերութին Տիւ դշեան վեհափառութեան Շիհրան Չելչպին, Եզիդակառափ կառավիրութեան արտաքին գործոց նախօրդ պաշտօննեայ վսե մափայլ Արթին պէջը, Բարձրադոյն Դրան թարգ մանաւան գլխաւոր անդամներէն աղա Աերովիքն, Արզումաննեան աղա Ասեհանը և ուրիշները : Այս թագաւորական իննօյը բին սեղանը սքանչելի շքեղութեամբ և ինստիառ աւորութեամբ զարդարուած էր ըստ սովորութե Աւրազացւոց . և երբոր միրգերը առջեւութեցան, բարձրակառափ Աեծ Դուքսը ոտքի լըլալ առաջարկեց զինի խմել ՚ի կենդանութիւն հավասար Առլթանին : և այս առաջարկութիւնը Աեծ Ջերմեռանդութեամբ և ուրախութեամբ դեգունդութեամբ առաջանական հանդիսականներէն, հետեւ բար ուրիշ բարեկամ թագաւորաց և Աեծ քրօփն կենդանութեանը համար ևս այս օրինակ արեն մազթութիւններ եղան : Ի վերջու Աեծին ըրբանդոյ վսե մափայլ գետպանը համառօտ և եղիցիկ առենաբանութեամբ մը հրաւիրեց զսենակիցները զինի խմել ՚ի կենդանութիւն բարձրագուստին, ուստի ամէնքն ալ նմիջապէս ոտքի ելլերով՝ միրով ՚ի գործ դրուեաւ այս առաջարկութիւնը : Արքունի նուազաւոց դաս մը զանազան բազզը եղանակներ կը լուագէին այս վեհապանն իննջարին բոլոր ժամանկը, ուր մասերիմ զու արթութիւնը և իննդակութիւնը մինչև ցվախճան տեւցին :

— Անցեալամսայ 22ին բարձրապատիւ Օլուն
ուրկի Ած Դուքը՝ ընկերութեամբ պարոն
եթաքսային, որ Յունաստանի դեսպան է,
Ալբակիի արքունի պարտաք գնաց, իւր հրա
սրական ողջյնը մասուցանելու օդսոտավառ
ցսեր. և երկու օրէն եան մեկնեցաւ Օլոն
շենաւով Պրուս երթալու, ուսկզից իւր հայ
նիքը պիտի վերագառնայ:

— Օգստափառ Առլիմանը , որուն Հայոց
դժին վրայ ունեցած մարդասիրական խնամքը
ոյնին է ամենաւն , ցանկալով իւր արքանի
հունակութեան ապացոյց մը տալ կոստան-
տուլոց ամենասպասի նախորդ՝ Պատրիարքոց՝
սինքն պրեազան մէր Վատաճէսս արքեպիսկո-
պին և Ըրմաշու առաջնորդ տէր Վտեփաննոս
քեպիսկոսպոսին , հաճեցաւ մէյմէկ ականակուռ-
ծագին նշան չնորհելու : Վմենապատի սրբա-
ն Վատաճէսս պատրիարքին նշանը մայիսի 19ին
բառ օրը կառավարութեան կողմանէ յուղար-
ցաւ ՚ի Վիշագիւղ իւր տունը . ուստի հետեւ

ըր, որ հեռուանց ալ կրնաս տեսնել ժամը
նի ըլլալը . գիշերները անդամ, կրնայ մարդ
ոնել ժամը բանին ըլլալը, ինչու որ ար թուա-
նները տպակիի վայ գրուած ըլլալով, Ճրագ-
արկազ կըլառեն ետք էն, ու ցորեկվան պէս կը-
ւցընեն ժամերը :

Վայրակազմութին երևելի հրապարակներուն
ջրարձրաբերած կոթողներ կան, որոնց վրայ
դղիոյ երևելի թագաւորաց ու անսւանի գորա-
ռաց և նշանաւոր մարդոց արձանները կան,
մարմարինէ և որը պղնձէ. ասոնց մէջ երևե-
լիք են, Աթիմ մէջ Դէսրտ Դիմն արձանը
րձր կոթողմը վրայ, Պէնք ըսուած տեղը՝
ուելլնիթընի գուգախն պղնձէ արձանը ձիու-
ց հեծածք քարաշչն պատուանդանի մը վրայ:
ն երևելի մարդուն, որ Ա ուամթըրը պատե-
ռազմին մէջ Նարուի օնին հետ քաջարար կըու-
ցաւ, Հայութառ գին հիւսիսային դրան
ջեւ բարձրաշչն ու քանդակեալ պատուանդանի
յ պղնձէ արձանը կըտեսնուի՝ որ նոյնպէս ձիու-
ց հեծածէ, ու աջ ձեռքը որ պղած թուղթ
ունածէ, հեռուն կըկարկառէ. բայց ասոր չեն-
աւելի տարապայմանէ, ու կըսուի թէ միայն
ն ծանրութիր 50 թօնօ է (900 կենդինար:)
Դրաֆակալիք (Աքուայըր ըսուած տեղը, մեծ
պղնձին առջեւ ու բովու գտնուած մէջ հրապա-

